

COA Centraal Orgaan opvang asielzoekers

postbus 30203, 2500 GE DEN HAAG

VPRO radio (redactie Argos)

t.a.v:

Postbus 11

1200 JC Hilversum

Per e-mail:

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Directie bedrijfsvoering

Afdeling Informatie & Diensten

Team Juridische Zaken

Rijnstraat 8

2515 XP Den Haag

telefoon

fax

postadres postbus 30203

2500 GE Den Haag

datum	30 juli 2020	inlichtingen bij	
onderwerp	besluit inzake uw verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur	telefoon	
ons kenmerk	CDR-430014	e-mail	
uw brief	1 mei 2020	bijlage(n)	3 inclusief inventarisatielijst

Geachte

Bij brief van 1 mei 2020, door het COA ontvangen op 7 mei 2020 heeft u op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) een verzoek ingediend met een aantal vragen naar documenten terzake het lekken van COA-medewerkers naar de pers vanaf 2018 tot heden. Tevens verzocht u om documenten over mogelijke aanpassing met betrekking tot thuiswerken in verband met de coronacrisis.

De ontvangst van uw verzoek is op 12 mei 2020 per e-mail bevestigd. Op 29 mei 2020 is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 3 juli 2020.

Juridisch kader

Ingevolge artikel 1 van de Wob wordt in de wet en de daarop berustende bepalingen verstaan onder:

(...)

c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;

(...)

f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten.

Correspondentie uitsluitend
aan het postadres met
vermelding van de datum en
het kenmerk van deze brief

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Ingevolge artikel 3, eerste lid, van de Wob kan een ieder een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.

Ingevolge het vijfde lid wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Ingevolge artikel 10, tweede lid, van de Wob blijft het verstrekken van informatie ingevolge deze wet achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

(...)

e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;

(...)

Ingevolge artikel 11, eerste lid, van de Wob wordt in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Ingevolge het tweede lid kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

Inventarisatie

Op basis van uw verzoek is één onderzoek aangetroffen (onderzoek 1227-19) en twee documenten die betrekking hebben op mogelijke aanpassingen van de thuiswerkregels vanwege de coronacrisis. De documenten die in het kader van uw verzoek zijn beoordeeld zijn opgenomen in een inventarisatielijst die als bijlage bij dit besluit is gevoegd. Daarin is per document aangegeven wat ik heb besloten ten aanzien van de openbaarmaking ervan, en welke weigeringsgrond(en) van toepassing is (zijn). In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers op de inventarisatielijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Besluit

De informatie die betrekking heeft op het onderzoek leent zich niet voor openbaarmaking. Na weglating van de informatie die ik weiger op grond van de artikel 10 en 11 van de Wob blijft er geen inhoudelijke informatie over de bestuurlijke aangelegenheid over die voor afzonderlijke verstrekking in aanmerking komt. Ik heb daarom besloten openbaarmaking van deze documenten in het geheel te weigeren. Voor de motivering van de geweigerde passages en documenten verwijs ik naar de overwegingen van dit besluit.

De door u verzochte documenten die zien op mogelijke aanpassingen van de thuiswerkregels in verband met de coronacrisis vindt u op de inventarisatielijst onder de punten 11 en 12. Deze documenten maak ik openbaar.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de desbetreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen openbaar maken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Ten aanzien van het onderzoek merk ik in zijn algemeenheid het volgende op. Het onderzoek is ingesteld naar aanleiding van nieuwsberichten waaruit volgt dat specifieke (interne) informatie in handen van derden is gekomen. Hierbij is bezien welk(e) persoon of personen, werkzaam voor het COA dan wel de IND, een informatie positie had(den) in relatie tot de gelekte informatie. In het kader van dit onderzoek is er voor gekozen om geen gericht onderzoek te verrichten, maar is uiteindelijk de afweging gemaakt om een dilemmatraining te houden gericht op bewustwording van de omgang met vertrouwelijke informatie.

Inspectie, controle en toezicht

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen.

In de documenten met nummer 6 en 7 worden een aantal mogelijke onderzoeksmethoden geschetst. Ik zal deze informatie niet openbaar maken. Openbaarmaking van deze informatie zou ertoe leiden dat inzicht wordt geboden in de mogelijke wijze waarop in voorkomende gevallen onderzoek kan worden gedaan. Tevens kan een beeld worden gevormd van de specifieke redenen om (al dan niet) een onderzoek in te stellen. Het beschikken over een dergelijk inzicht zou kunnen leiden tot eventueel calculerend gedrag temeer nu niet alleen duidelijk wordt welk onderzoek wordt verricht in voorkomende gevallen maar (hiermee) ook inzicht wordt geboden in de reikwijdte van een onderzoek en eventuele beperkingen hiervan. Openbaarmaking zou derhalve (eveneens) een toekomstig effectief optreden bij informatiebeveiligingsincidenten waarbij sprake is van een integriteitscomponent bemoeilijken. Hierbij is eveneens van belang dat de gebruikte combinatie van onderzoeksmethoden niet enkel wordt gebruikt in zaken als de onderhavige. Openbaarmaking zou er toe leiden dat de onderzoeksmethoden eveneens niet meer (effectief) toepasbaar zijn in een bredere context.

Waar ik toepassing heb gegeven aan deze weigeringsgrond, heb ik dit op de inventarisatielijst aangeduid met "10.2.d".

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

Persoonsgegevens van ambtenaren

Voor zover de documenten persoons- en contactgegevens van ambtenaren bevatten, kan waar het gaat om het beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van de eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen, doorkiesnummers en e-mailadressen van ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van de eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob. De persoonlijke levenssfeer van deze ambtenaren weegt naar mijn oordeel zwaarder dan het algemeen belang bij openbaarmaking van deze gegevens, waarbij van belang is dat de functies van deze ambtenaren niet inhouden dat deze beroepsmatig in de openbaarheid treden. Wat de doorkiesnummers en e-mailadressen betreft, acht ik de bereikbaarheid van de betrokken bestuursorganen via een algemeen nummer voldoende. Openbaarmaking van directe doorkiesnummers en e-mailadressen heeft geen toegevoegde waarde ten opzichte van het algemene nummer.

Bij het bovenstaande acht ik het volgende eveneens van belang. Een aantal van de in de stukken genoemde ambtenaren zijn werkzaam bij het Bureau Integriteit. Deze ambtenaren zijn onder andere belast met het behandelen van dossiers waarin gevoelige, vertrouwelijke en in sommige gevallen belastende informatie kan voorkomen. De aard van de werkzaamheden van deze ambtenaren brengt met zich mee dat het van belang is dat zij hun werkzaamheden in anonimiteit kunnen verrichten. Het bekend worden van hun persoonsgegevens zou hun werkzaamheden kunnen bemoeilijken en eveneens is niet uit te sluiten dat zij hiervan hinder zouden kunnen ondervinden in de privésfeer.

In de documenten 6 en 10 staat informatie die aan de persoonlijke levenssfeer van medewerkers raakt. Deze informatie is gebruikt om te bezien welk(e) persoon of personen een informatie positie had(den) in relatie tot de geleeke informatie. Het betreft de aanduiding van de functie, het aantal personen dan wel het team waar zij deel van uitmaken. Gelet op de beperkte kring van personen die onderdeel hebben uitgemaakt van het onderzoek zal de informatie op zichzelf, dan wel in onderlinge samenhang met overige informatie uit de documenten te herleiden tot de beperkte kring van personen. Ten aanzien van deze gegevens ben ik van oordeel dat het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Hierbij betrek ik eveneens dat medewerkers moeten worden beschermd tegen interne en externe speculaties wie voor het lekken verantwoordelijk is of zou zijn. Dit geldt te meer nu de betrokken persoon of personen worden genoemd in relatie tot geleeke informatie, maar dat voor geen van deze personen is aangetoond dat zij daadwerkelijk informatie hebben geleeke. Daarom zal ik deze informatie niet verstrekken. Waar ik toepassing heb gegeven aan deze weigeringsgrond, heb ik dit op de inventarisatielijst aangeduid met "10.2.e".

Voorkomen van onevenredige benadeling

Ingevolge artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob blijft het verstrekken van informatie achterwege ter voorkoming van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel derden.

Openbaarmaking van informatie die betrekking heeft op de persoon of personen die onderwerp waren van de onderzoeken zou naar mijn oordeel leiden tot onevenredige benadeling van deze personen. Deze benadeling bestaat eruit dat identificeerbare personen moeten worden beschermd tegen speculatie, intern en extern, over wie verantwoordelijk is voor het lekken van informatie. Openbaarmaking van de gevraagde informatie zou kunnen leiden tot schadelijke effecten zoals reputatieschade en stigmatisering. Het is ook aannemelijk dat betrokkenen door derden zullen worden aangesproken. Het belang van betrokkenen bij het voorkomen van mogelijke reputatieschade weeg ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Daarbij weeg ik ook in dit verband mee dat ten aanzien van geen van de in de documenten genoemde persoon of personen is aangetoond dat zij daadwerkelijk informatie hebben gelekt.

Daar komt bij dat openbaarmaking van deze informatie ook het COA en de IND onevenredig zou benadelen. Wanneer vast komt te staan dat informatie vanuit het COA of de IND in handen van een externe derde is gekomen, moet er ruimte zijn om in vertrouwelijkheid in kaart te brengen welke persoon of personen ten aanzien van het betreffende onderwerp een informatiepositie hadden. Indien dergelijke informatie echter vervolgens openbaar gemaakt zou worden op grond van de Wob, ontstaat het risico dat in de toekomst wordt afgezien van het in kaart brengen van die informatie, als gevolg waarvan ook niet effectief tegen het lekken van informatie kan worden opgetreden.

Zoals ik heb aangegeven bevatten de geïnventariseerde documenten informatie over mogelijke onderzoeksmethoden. Openbaarmaking van deze informatie zou naar mijn mening het COA en de IND onevenredig benadelen. Hiertoe is van belang dat inzicht zou worden verkregen in de wijze waarop er mogelijk onderzoek kan worden gedaan in zaken zoals aan de orde en in de combinatie van onderzoeksmethoden die in dergelijke gevallen kunnen worden toegepast. Openbaarmaking zou ertoe kunnen leiden dat informatie die van belang is voor een zorgvuldig en volledig onderzoek niet meer beschikbaar is. Openbaarmaking zou derhalve (eveneens) een toekomstig effectief optreden bij informatiebeveiligings-incidenten waarbij sprake is van een integriteitscomponent bemoeilijken.

Gelet op het voorgaande weegt het belang van algehele openbaarmaking van de informatie niet op tegen de in artikel 10, tweede lid, onder g van de Wob, genoemde belangen van het voorkomen van onevenredige benadeling van de overheid dan wel de onevenredige bevoordeling van derden. Waar ik toepassing heb gegeven aan deze weigeringsgrond, heb ik dit op de inventarisatielijst aangeduid met "10.2.g".

Persoonlijke beleidsopvattingen

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

COA Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip “documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad” onder meer moeten worden begrepen: nota’s van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda’s, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De documenten 6, 7, 8, 9 en 10 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie. De e-mailberichten bevatten bijvoorbeeld een visie op de aard van de naar buiten gebrachte informatie dan wel voorstellen/meningen over de wijze waarop een onderzoek moet worden uitgevoerd, in welke vorm dat zou moeten geschieden en de gevolgen van die keuzes. Voor zover de persoonlijke beleidsopvattingen feitelijke informatie bevatten is die informatie zodanig verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen dat die daar niet los van kan worden gezien.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Waar ik toepassing heb gegeven aan deze weigeringsgrond, heb ik dit op de inventarisatielijst aangeduid met “11”.

Het COA vertrouwt erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Centraal Orgaan opvang asielzoekers,

Rechtsmiddelenclausule

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit per brief bezwaar maken bij de voorzitter van het bestuur, t.a.v. Directie Bedrijfsvoering, Afdeling Informatie & Diensten, Team Juridische Zaken, Postbus 30203, 2500 GE Den Haag . Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.